

KULTURA BEZ BARIER

„Kino i kabina operatora”, poziom +2

Tematem przewodnim ostatniej części wystawy jest kino. Plansze na „łukach czasu” mają niebieskie akcenty kolorystyczne. Natomiast powtarzający się motyw stanowi grafika ukazująca taśmę filmową.

W klimat starego kina wprowadzają nas prezentowane obiekty. Jest to duży projektor filmowy z lat 50. XX wieku, a także elementy wyposażenia dawnej kabiny projekcyjnej. Składają się na nie puszki i cewy, czyli metalowe szpule na taśmę filmową oraz szafka z numerowanymi szufladami. Na łukach zaś umieszczono stare fotografie wnętrza teatru, a także kadry z wybranych filmów i fragmenty afiszy.

Projekcje filmowe wpisały się w historię teatru już na początku XX wieku. Jak możemy przeczytać na jednym z „łuków czasu”:

30 września 1907 roku w dzienniku „Lublinianin” ukazało się zawiadomienie o istotnej nowości: W niedługim czasie nastąpi otwarcie teatru optycznego pod nazwą Théâtre Optique Parisien w teatrze pana Makowskiego przy ul. Jezuickiej. Codziennie odbywać się będą przedstawienia francuskiego bioskopu najnowszej konstrukcji ze wspaniałym programem. System niewidziany jeszcze w Lublinie, sławnym jest w całej Rosji i za granicą.

Okres świetności kina przypada na lata 30. XX wieku. Działo ono wówczas pod nazwą Rialto. Wyświetlany repertuar obejmował wiele znakomitych filmów, które do dziś stanowią klasykę kina.

Wśród prezentowanych treści znajdziemy także informacje o kwitującym w teatrze

Teatr Stary w Lublinie „Na kolejne 200 lat: dostępność i współpraca”

KULTURA BEZ BARIER

kulturalnym życiu społeczności żydowskiej. Od 1927 roku odbywały się tu spektakle w jidysz, odczyty i debaty. Wyświetlano tu również najwięcej filmów w tym języku. Wiązało się to z lokalizacją teatru – Stare Miasto oraz okolice były częścią Lublina najliczniej zamieszkaną przez społeczność żydowską.

Czarno-białe zdjęcie przedstawia kadr z komedii *Wschód i zachód*. To właśnie projekcja tego filmu uważana jest za początek kina jidyszowego w Starym Teatrze. Fotografia ukazuje ośmiu mężczyzn zgromadzonych wokół stołu. Mają na sobie ciemne chałaty i kapelusze, spod których wystają pejsy. Nachylają się nad zastawionym stołem w stronę siedzącej na nim kobiety. Ta ma krótkie kręcone włosy i jasną sukienkę. W ręku trzyma kuchenne naczynie. To aktorka Molly Picon, gwiazda kina jidysz. Fotografii towarzyszy niebieski hebrajski napis.

Okres kina jidyszowego zakończył wybuch drugiej wojny światowej. W czasie jej trwania kino Rialto było jednym z trzech kin w Lublinie, do którego Polki i Polacy mieli wstęp. Do kwietnia 1940 również społeczność żydowska mogła oglądać tu filmy. Kino było prowadzone przez Niemców, a proponowany przez nich repertuar zmieniał się co piątek. Obejmował lekkie, błahe filmy. Dominowały wśród nich produkcje niemieckie i austriackie. Kino wznowiło regularną działalność w sierpniu 1944 roku. Zainaugurował je pokaz przedwojennego filmu *Robert i Bertrand* z 1938 roku z Adolfem Dymszą i Eugeniuszem Bodo w rolach głównych.

W 1954 roku ogłoszono konkurs na nową nazwę. Od 22 lipca tego roku kino przemianowano na *Staromiejskie*, które w latach siedemdziesiątych słynęło z ambitnego repertuaru. Niestety na początku kolejnej dekady przestało funkcjonować.

The end. Pod koniec 1981 roku teatr i kino przy ulicy Jezuickiej zapadły w śpiączkę na długie lata. Zgłębiając losy tego budynku, najwybredniejsza nawet osoba nie może się nudzić.

Teatr Stary w Lublinie „Na kolejne 200 lat: dostępność i współpraca”

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

KULTURA BEZ BARIER

Ponowne otwarcie nastąpiło dopiero w 2012 roku.

Teatr Stary w Lublinie „Na kolejne 200 lat: dostępność i współpraca”